

		PLAN			
		ÇEVRE YÖNETİM PLANI			
Doküman No.	Sürüm No.	Doküman Sorumlusu	Doküman Sahibi	İlk yayın tarihi	Güncellenme Tarihi
PLAN_EMP_02	7	Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite	Güvenli Yaşam ve Çevre	13.03.2014	7.9.2026
Güncelleme Nedeni	- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi ve ISO 46001 Su Verimliliği Yönetim Sistemi kapsamında eklemeler yapılmıştır. Önceki doküman numarası ve adı olan EMP-Çevre Yönetim Planı, sistematik uyum sağlamak amacıyla PLAN_EMP_02 Çevre Yönetim Planı olarak güncellenmiştir. 2.2.2026 - Mevcut plan, ISO 50001 ve ISO 46001 gerekliliklerine uyum sağlamak için aşağıdaki gibi değiştirilmiş ve güncellenmiştir. 17.2.2026 • Güncel politika eklenmiştir. • Yönetim temsilcisi ve İşyeri hekimi görev ve sorumlulukları kaldırılmıştır. • Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Yöneticisi yerine Departmanı ifadesi kullanılmıştır. • Enerji ile ilgili terimler kısmına eklemeler yapılmıştır. • Tüm doküman gözden geçirilmiştir. 7.9.2026				

İçindekiler

1. AMAÇ.....	4
2. KAPSAM	4
3. TANIMLAR	5
3.1. Yönetim Sistemleri İle İlgili Terimler	5
3.2. Çevre İle İlgili Terimler	6
3.3. Enerji ve Su İle İlgili Terimler	7
4. ÇEVRE, ENERJİ VE SU VERİMLİLİĞİ POLİTİKASI.....	7
5. ÇEVRE YÖNETİM HEDEFLERİ	9
6. KURULUŞUN BAĞLAMİ	10
6.1. Kuruluşun ve Bağlamının Anlaşılması	10
6.2. İlgili Tarafların İhtiyaçlarının ve Beklentilerinin Anlaşılması	10
7. DOKÜMANTASYON, DAĞITIM VE REVİZYON.....	11
7.1. Yayınlama ve Revizyonlar	11
7.2. Dağıtım.....	11
7.3. Kayıtlar	11
8. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KÜLTÜRÜ	11

9. ORGANİZASYON YAPISI, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	12
9.1. Liderlik ve Taahhüt	12
9.2. Genel Görev ve Sorumluluklar	13
9.3. Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı Görev ve Sorumlulukları	13
9.4. HSE Kurulu Görev ve Sorumlulukları	14
9.5. Laboratuvar Sorumluları Görev ve Sorumlulukları	14
9.6. İnsan Kaynakları Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	14
9.7. Operasyon Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	14
9.8. Satın Alma Sorumluları Görev ve Sorumlulukları	14
9.9. İdari İşler Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	14
9.10. Teknik Hizmetler Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	15
9.11. Ulaşım Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	15
9.12. Güvenlik Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	15
9.13. Enerji Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	15
10. TEDARİKÇİ/ALTYÜKLENİCİ/TİCARİ KURULUŞ/MÜTEAHHİT YÖNETİMİ	16
10.1. Genel Prensipler	16
10.2. Tedarik-Satın Alma	16
11. ÇEVRENİN KORUNMASI VE RİSK YÖNETİMİ	16
11.1. Çevre Boyutları	17
11.2. Risk ve Fırsatları Belirleme Faaliyetleri	17
12. İLETİŞİM VE FARKINDALIK YÖNETİMİ	18
12.1. Genel Prensipler	18
12.2. 3. Taraflarla İletişim	18
12.3. Farkındalığın Arttırılması	18
12.3.1. Yetkinliğin Tanımlanması	18
12.3.2. Eğitim	18
13. ATIK YÖNETİMİ	20
14. ENERJİ YÖNETİMİ	20
15. SU YÖNETİMİ	21
16. KAZA OLAY YÖNETİMİ	21
17. SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİKLİK YÖNETİMİ	21
18. ÇEVRE PERFORMANSININ İZLENMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ	21
18.1. Yasal Düzenlemelerin Takibi ve Uyum Değerlendirmesi	22
18.2. İzleme Ölçme	22
18.2.1. İzleme Ölçme Faaliyetleri	22

18.2.2.	İzleme Ölçme Cihazları	22
18.2.3.	Performans Doğrulama	22
18.3.	Periyodik Kontroller	22
18.4.	Kontrol ve Denetimler	23
18.4.1.	Kontroller	23
18.4.2.	Denetimler	23
18.5.	Uygunsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	23
18.6.	Performans Göstergeleri, Kayıtların Saklanması ve Raporlama	23
19.	YÖNETİM GÖZDEN GEÇİRME VE YÖNETİM PROGRAMLARI	24

1. AMAÇ

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi; akademik ve idari kadrosunun, öğrencilerinin, ziyaretçilerinin, işletme/kiracılarının, komşularının, ilişki içerisinde olunan altyüklenici ve tüm tedarikçilerinin doğal çevrenin korunması konusunda gerekli olanı yapmasını, bu husustaki koşulları sağlamasını, gerekli kaynakları ve bilgiyi eksiksiz olarak temin etmesini, hedef ve ilke olarak benimser.

Özyeğin Üniversitesi, bu doğrultuda tüm faaliyetlerinde enerji ve su verimliliği, kullanımı ve tüketimi konularında enerji ve su performansını sürekli iyileştirerek sürdürülebilirliğe katkı sunmayı amaçlamaktadır.

2. KAPSAM

Bu plan, tüm Özyeğin Üniversitesi çalışanları, öğrencileri, ziyaretçileri, taşeronları ve ticari faaliyet gösteren firmalar için geçerlidir ve Özyeğin Üniversitesi Çekmeköy Kampus Tesislerini kapsamaktadır. Taşeronlar ve ticari faaliyet gösteren firmalar, yapmakta olduğu işlerle ilgili Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planlarını, Özyeğin Üniversitesi Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planına uygun olarak oluşturabileceklerdir. Ancak bu durumda Özyeğin Üniversitesi Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planı ile uyumun ve koordinasyonun sağlanabilmesi amacı ile Özyeğin Üniversitesi Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanının, enerji ile ilgili konularda ise enerji yöneticisinin onayını almak zorundadır.

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planı; ISO 14001 Çevre, ISO 50001 Enerji ve ISO 46001 Su Verimliliği Yönetim Sistemi Standartlarının şartlarını içermektedir. Bu plan, yaşam döngüsü yaklaşımı ile Özyeğin Üniversitesindeki tüm birimlerin uygulamalarını, sürekli iyileştirmeyi, çevre performansının artırılmasını, çevre boyut ve etkilerinin değerlendirilmesini, amaç ve hedeflere ulaşılmasını, uygunluk yükümlülüklerinin yerine getirilmesini, iç ve dış hususları, bağlamları, yürütülen faaliyetleri ve hizmetleri ile bunlara bağlı olarak ortaya çıkabilecek çevresel riskleri ve fırsatları içermektedir. Ayrıca, Özyeğin Üniversitesi 'nin enerji ve su verimliliği, kullanımı ve tüketimini de içine alan enerji ve su performansının sürekli iyileştirilmesi konusunda sistematik bir yaklaşım izlemesini sağlayan bir enerji ve su yönetim sisteminin oluşturulması, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması ve iyileştirilmesi ile ilgili şartları kapsar.

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planı, Güvenli Yaşam Yönetim Planı ile birlikte kullanılır ve ayrılmaz bir bütündür.

Özyeğin Üniversitesi, Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemini, ISO 14001 Çevre, ISO 50001 Enerji, ISO 46001 Su Verimliliği Yönetim Sistemi Standartlarına ve yürürlükteki kanun ve yönetmeliklere uygun olarak kurmuştur. Özyeğin Üniversitesi Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin kapsamı **Yüksek Öğretim Faaliyetleri, Sosyal ve İdari Hizmetlerdir**.

3. TANIMLAR

3.1. Yönetim Sistemleri İle İlgili Terimler

- Yönetim sistemi:** Bir kuruluşun politika ve amaçları ile bu amaçları başarmak için kullanılan prosesleri oluşturan, birbirleriyle ilişkili veya birbirini etkileyen unsurların bir kümesi.
- Kuruluş:** Amaçlarına ulaşmak için sorumluluk, yetki ve ilişkileri ile kendi işlevleri olan kişi veya kişi grubu.
- Üst yönetim:** Bir kuruluşu en üst düzeyde yöneten ve kontrol eden kişi veya kişi grubu.
- İlgili taraf (tercih edilen terim), paydaş (kabul edilen terim):** Bir kararı veya faaliyeti etkileyen, bunlardan etkilenen veya bunlardan etkilendiğini düşünen kişi veya kuruluş.
- Risk:** Belirsizliğin etkisi.
- Risk ve fırsatlar:** Olası olumsuz etkiler (tehditler) ve olası olumlu etkiler (fırsatlar).
- Dokümante Edilmiş Bilgi:** Kuruluş tarafından kontrol edilmesi ve sürdürülmesi gereken bilgi ve bu bilginin yer aldığı ortam.
- Proses:** Girdileri çıktılara dönüştüren birbiriyle ilişkili veya etkileşim hâlinde olan faaliyetler dizisi.
- Tetkik:** Tetkik kriterlerinin ne ölçüde yerine getirildiğini tayin etmek amacıyla, tetkik kanıtlarını elde etmek ve objektif bir şekilde bunları değerlendirmek için sistematik, bağımsız ve dokümante edilmiş proses.
- Düzeltilici faaliyet:** Bir uygunsuzluğun kaynağını ortadan kaldırmak ve tekrar oluşmasını önlemek için yapılacak faaliyet.
- Sürekli iyileştirme:** Performansı arttırmak için yapılan tekrar eden faaliyetler.
- Gösterge:** Operasyonların, yönetim ve şartların durum veya statüsünün ölçülebilir. gösterimi.
- İzleme:** Bir sistem, proses veya faaliyetin durumunun tayini.
- Ölçüm:** Bir değer tayini için proses.
- Performans:** Ölçülebilir sonuç.
- Uygunluk yükümlülükleri:** Bir kuruluşun uymak zorunda olduğu yasal şartlar ve bir kuruluşun uymak zorunda olduğu veya uymayı seçtiği diğer şartlar.

3.2. Çevre İle İlgili Terimler

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sistemi: Çevre boyutlarını yönetmek, uygunluk yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ile risk ve fırsatları ifade etmek için kullanılan entegre yönetim sistemi

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği politikası: Bir kuruluşun üst yönetimi tarafından resmi olarak beyan edilen, çevre, enerji ve su performansı ile ilgili niyet ve yönlendirmeleri.

Çevre: Bir kuruluşun faaliyetlerini yürüttüğü hava, su, toprak, doğal kaynaklar, flora, fauna, insanlar ve bunların karşılıklı ilişki içerisinde olduğu ortam.

Çevre boyutu: Bir kuruluşun çevre ile etkileşime giren veya girebilen faaliyet veya ürün ya da hizmetlerinin bir unsuru.

Çevresel etki: Kısmen veya tamamen, bir kuruluşun çevre boyutlarından kaynaklanan, çevreye yaptığı olumlu veya olumsuz herhangi bir değişiklik.

Kirliliğin önlenmesi: Olumsuz çevresel etkileri azaltmak amacıyla, herhangi bir kirleticinin veya atığın oluşmasını, emisyonunu veya boşaltımını önlemek, azaltmak veya kontrol etmek (ayrı ayrı veya birlikte) için, proseslerin uygulamaların, tekniklerin, malzemelerin, ürünlerin, hizmetlerin veya enerjinin kullanılması.

Yaşam döngüsü: Bir ürün veya hizmetin; hammadde alımından veya doğal kaynaktan üretiminden, nihai bertarafına kadar olan ard arda ve birbiri ile bağlantılı aşamaları.

Çevre performansı: Çevre boyutlarının yönetimi ile ilgili performans.

Çevre: Kuruluşun faaliyetlerini gerçekleştirdiği ortam. Ortam; hava, su, toprak, doğal kaynaklar, flora ve fauna, insanlar ve tüm bunların birbirleriyle etkileşimini kapsar.

Atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen, çevrenin korunması açısından bertarafı ya da değerlendirilmesi gereken zararlı veya zararsız maddelerdir.

Tehlikeli Atık: Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca insan sağlığına ve çevreye zararlı özellikler taşıyan ve diğer atıklardan ayrı olarak toplanması, taşınması, depolanması ve bertarafı gereken atıklardır.

Tıbbi Atık: Ünitelerden kaynaklanan patolojik ve patolojik olmayan, enfekte, kimyasal ve farmasotik atıklar ile kesici-delici malzemeler ve sıkıştırılmış kaplardır.

Emisyon: Yakıt ve benzerlerinin yakılmasıyla;

- Sentez, ayrışma, buharlaşma ve benzeri işlemlerle;
- Maddelerin yığılması, ayrılması, taşınması ve diğer mekanik işlemler sonucu bir tesisten atmosfere yayılan hava kirleticileridir.

Geri Kazanılabılır Atık: Evsel ve endüstriyel atıklar içerisinde bulunan, ilgili geri kazanım tesislerinde kimyasal / fiziksel işlemlerden geçirildikten sonra ekonomiye kazandırılması mümkün olan katı ve sıvı atıklardır. (Kağıt, karton, plastik, metal, cam, akaryakıt, atık yağ vb.)

3.3. Enerji ve Su İle İlgili Terimler

Enerji ile ilgili terimler aşağıdaki şekilde, Su ile ilgili terimler ve açıklamaları PROS.SVYS.04 Su yönetimi Planlama Prosedürü'nde verilmiştir.

Enerji Performansı İyileştirmesi (ISO 50001, 3.4.6): Enerji verimliliğinde veya enerji tüketiminde, enerji referans çizgisine kıyasla ölçülebilir sonuçlardaki iyileşme.

Normalleştirme (ISO 50006, 3.1.13): Enerji performansının eşdeğer veya standart koşullar altında karşılaştırılabilmesini sağlamak amacıyla, ilgili değişkenlerin (hava durumu, üretim vb.) etkisini açıklamak için verilerin düzenlenmesi süreci.

Önemli Enerji Kullanımı (ÖEK) (ISO 50001, 3.5.6): Önemli miktarda enerji tüketimiyle sonuçlanan ve/veya enerji performansı iyileştirmesi için kayda değer potansiyel sunan enerji kullanımı.

Enerji Performans Göstergesi (EnPG/EnPI) (ISO 50006, 3.1.11): Kuruluş tarafından tanımlandığı şekliyle enerji performansının ölçüsü veya birimi.

Enerji Referans Çizgisi (EnRÇ/EnB) (ISO 50006, 3.1.2): Enerji performansının karşılaştırılması için temel teşkil eden, belirli bir zaman dilimine ait kantitatif referans(lar).

İlgili Değişken (ISO 50006, 3.1.12): Enerji performansını önemli derecede etkileyen ve rutin olarak değişen (hava durumu, doluluk oranı, üretim hacmi vb.) ölçülebilir faktör.

4. ÇEVRE, ENERJİ VE SU VERİMLİLİĞİ POLİTİKASI

Amaç

Özyeğin Üniversitesi olarak, kampüs genelinde çevrenin korunmasını, enerji ve su verimliliğinin artırılmasını ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla, çevre, enerji ve su yönetimini bütüncül bir yaklaşımla ele almayı taahhüt ederiz. Bu politika; Üniversitenin sürdürülebilirlik vizyonuna uygun olarak, çevresel etkilerin azaltılmasını, kaynakların etkin kullanımını ve çevre performansının sürekli iyileştirilmesini destekleyen entegre yönetim sistemleri yaklaşımını temel alır. Politikamız, suyun verimli kullanımı için 'azalt, değiştir veya yeniden kullan' yaklaşımını benimser ve Üniversitenin "bilimsel, sosyal ve ekonomik global etkisi olan bir girişimci araştırma üniversitesi olarak değer yaratmak, tanınmak, tercih edilmek ve örnek alınmak" vizyonunu desteklemeyi hedefler.

Hedeflerimiz

Özyeğin Üniversitesi, tüm faaliyetlerinde enerji ve su verimliliğini artırmayı, çevresel etkileri azaltmayı ve kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamayı hedefler. Kampüs genelinde su ve enerji tüketimlerinin sistematik olarak izlenmesi, ölçülmesi, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi temel bir uygulamadır. Bu veriler doğrultusunda, su verimliliği göstergeleri ve temel su verimliliği göstergeleri oluşturulur, performans hedefleri belirlenir ve iyileştirme faaliyetleri planlanır.

Sera gazı emisyonlarının azaltılması, enerji arz güvenliğinin sağlanması ve su kaynaklarının korunması Üniversite için öncelikli hedefler arasındadır. Bu hedefler doğrultusunda, tüketim alışkanlıklarının dönüştürülmesi ve döngüsel ekonomi ilkelerine dayalı yaklaşımların benimsenmesi teşvik edilir.

Ayrıca, atıkların kaynağında ayrıştırılması, azaltılması, yeniden kullanımı ve geri dönüşüm oranlarının artırılması da çevresel hedefler arasında yer alır. Sürdürülebilir yaşam kültürünün tüm kampüs genelinde yaygınlaştırılması da bu hedeflerin bir parçasıdır.

Temel Prensiplerimiz

Özyeğin Üniversitesi, çevre, enerji ve su yönetimini sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda entegre bir yaklaşımla ele alır. Doğal kaynakların sorumlu ve verimli kullanımı, tüm yönetim uygulamalarımızın temelini oluşturur.

Enerji ve su verimliliği, kampüs genelinde çevresel etkilerin azaltılması ve kaynak tüketiminin optimize edilmesi amacıyla öncelikli olarak ele alınır. Bu kapsamda, tüketimlerin izlenmesi, analiz edilmesi ve sürekli iyileştirme adımlarının planlanması temel ilkelerimiz arasındadır.

Atık yönetimi, çevre politikamızın temel bir bileşenidir. Sıfır Atık yaklaşımıyla atıkların kaynağında ayrıştırılması, azaltılması, yeniden kullanımı ve geri dönüşüm oranlarının artırılması hem çevresel hem de operasyonel sürdürülebilirlik açısından öncelik taşır.

Üniversite olarak çevrenin korunmasını, kirliliğin önlenmesini, biyoçeşitlilik ve ekosistemlerin sürdürülebilirliğini sağlamak için gerekli tüm adımları atmayı ilke ediniriz. Aynı zamanda, iklim değişikliğiyle mücadeleyi destekleyecek politikalar geliştirir; yenilikçi, düşük etkili ve sürdürülebilir teknolojilerin kullanımını teşvik ederiz.

Üniversitemiz, yeni bina, donanım, sistem veya süreç tasarımlarında su verimliliği performansını artırmaya yönelik fırsatları değerlendirmeyi taahhüt eder. Aynı zamanda, su kullanımı üzerinde önemli etkisi olan hizmet, ürün ve donanım tedarikinde, tedarikçileri su verimliliği performansı temelinde değerlendirir ve verimli su kullanımı için uygun satın alma şartnameleri tanımlar.

Tüm bu uygulamalar, yürürlükteki ulusal ve uluslararası çevre mevzuatlarına ve uygunluk yükümlülüklerine tam uyum içerisinde yürütülür. Çevre performansının düzenli olarak gözden geçirilmesi ve sürekli iyileştirme esas alınır.

Uygulama Esasları

Üniversitemiz, çevre, enerji ve su yönetimi kapsamında ISO 14001, ISO 50001 ve ISO 46001 yönetim sistemlerini uygulamayı ve sürekli olarak iyileştirmeyi taahhüt eder. Bu sistemlerin uygulanabilirliği ve etkililiği düzenli olarak değerlendirilir ve sistematik iyileştirme faaliyetleri ile desteklenir.

Enerji ve su tüketimleri düzenli olarak izlenir, ölçülür ve analiz edilir. Bu süreçler sonucunda performans hedefleri belirlenir ve bu hedeflere ulaşmak amacıyla teknik iyileştirmeler, operasyonel kontroller ve davranışsal dönüşüm stratejileri uygulanır.

Tehlikeli ve tehlikesiz atıkların mevzuata uygun şekilde yönetilmesi, kampüs genelinde atık yönetiminin standardize edilmesi ve izlenmesi sağlanır. Döngüsel ekonomi ilkelerine uygun olarak kaynakların yeniden kullanımı ve geri dönüşümü desteklenir.

Çevre, enerji ve su verimliliği yönetimi ile ilgili riskler ve fırsatlar periyodik olarak değerlendirilir. Sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için gerekli kaynaklar sağlanır, tüm paydaşlara yönelik eğitimler düzenlenir ve aktif katılımları teşvik edilir.

Politika, kampüs genelinde akademik binalar, yurtlar, laboratuvarlar, sosyal ve yeşil alanlar, altyapı sistemleri gibi tüm kullanım alanlarını kapsar.

Sorumluluklar

Rektörlük, çevre, enerji ve su yönetim sistemlerine liderlik eder; bu politikada belirtilen taahhütlerin yerine getirilmesini ve sistemlerin uygulanabilirliğini ve sürekliliğini güvence altına alır.

Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Direktörlüğü, yönetim sistemlerinin kurulması, yürütülmesi, izlenmesi ve sürekli iyileştirilmesi süreçlerinden sorumludur.

Operasyonel Birimler, yürüttükleri tüm faaliyetlerde çevresel etkileri azaltmak ve politika hedeflerine ulaşmak için gerekli uygulamaları yerine getirir.

Akademik ve İdari Personel, görev alanlarında enerji ve su verimliliğini artıracak uygulamaları destekler, çevre bilincinin yaygınlaştırılmasına katkı sunar. Tüm personelimiz, su verimliliği politikamızın ve yönetim sistemimizin amaçlarının, hedeflerinin ve bu hedeflere ulaşmadaki rollerinin farkında olmalıdır.

Öğrencilerimiz, sürdürülebilir yaşam kültürünün oluşturulmasında aktif rol alır; bireysel düzeyde enerji ve su tasarrufuna yönelik davranışlar geliştirir.

İşletmeler, tedarikçiler ve ziyaretçiler gibi diğer dış paydaşlar, Üniversitenin çevre, enerji ve su yönetimi politikalarıyla uyumlu hareket etmek ve bu süreçlere katkı sunmakla sorumludur.

Bu politika belgesi, Özyeğin Üniversitesi'nin sürdürülebilirlik hedeflerini desteklemek amacıyla hazırlanmış olup, tüm paydaşların katılımı ve iş birliği ile etkili bir şekilde uygulanacaktır.

Özyeğin Üniversitesi Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Politikası, POLI_EMP_01 'de verilmiş olup üniversite web sitesinde ve hazırlanan basılı dokümanlarda ziyaretçilerin ve ilgili tarafların ulaşımına sunulmuştur.

5. ÇEVRE YÖNETİM HEDEFLERİ

Önemli çevre boyutları ve ilgili uygunluk yükümlülükleri dikkate alınarak, risk ve fırsatlar değerlendirerek, çevre amaç ve hedefleri oluşturulmuştur.

Çevre amaçları;

- Çevre politikası ile tutarlıdır.
- Ölçülebilirdir.
- Çevre performansını iyileştirme fırsatları dikkate alınmıştır.
- İzlenmektedir.
- Duyurulmuştur.
- Uygun şekilde güncellenmektedir.

Çevre amaçlarına ulaşmak için planlama yapılırken;

- Ne yapılacağı,
- Hangi kaynakların gerekeceği,
- Kimin sorumlu olacağı,
- Ne zaman tamamlanacağı,

- Sonuçların nasıl değerlendirileceği belirlenmiştir.

Çevre amaçlarına erişmek için yapılacak faaliyetlerin, diğer iş prosesleri ile nasıl entegre edilebileceği değerlendirilmiştir. Amaç, hedef ve performanslar **TABL_SMP_34 Hedef ve Performans Tablosu** ile takip edilmektedir.

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetimi ile amaçlanan;

- Tehlikeleri kaynağında yok ederek tüm paydaşlarına ve çalışanlarına temiz bir çevre sağlamak,
- Atık miktarının en aza indirerek, oluşan atıkların yeniden kullanımı ve/veya geri dönüşüme kazandırılması sağlamak,
- Faaliyetlerin yürütülmesinde çevre, enerji ve su ile ilgili yasal mevzuatlar doğrultusunda önleyici ve koruyucu tedbirleri almak,
- Çevre Koruma, Atık Yönetimi, Su Yönetimi ve Enerji Verimliliği kültürünü oluşturarak, katılımcı yaklaşımla tüm paydaşlar tarafından benimsenmesini sağlamak,
- Her seviyede programlı Çevre Koruma, Atık Yönetimi, Su Yönetimi ve Enerji Verimliliği eğitimleri ve periyodik denetimler ile paydaşlarının bilinç düzeyini ve uzmanlık seviyelerini arttırmak,
- Harcanan elektrik, su gibi doğal kaynak miktarlarını en aza indirmek,
- Enerji kaynaklarını verimli kullanmak, yenilenebilir/alternatif enerji kaynaklarına yönelmek, atık enerjileri değerlendirmek ve oluşabilecek kaçakları yönetmek,
- Teknolojik gelişmeleri takip ederek, çevreci teknoloji, tasarım ve metotları içeren ekipman ve hizmetlere yönelmek,
- Yeni yatırım ve iyileştirme projelerinde çevre, enerji ve su performansını ön planda tutmak,

6. KURULUŞUN BAĞLAMİ

6.1. Kuruluşun ve Bağlamının Anlaşılması

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sistemi gereğince amaç ve hedeflere ulaşılabilmesi için ve çevre performansını etkileyen risklerin ortaya çıkartılabilmesi için iç ve dış hususlar belirlenmiştir. Bu hususlar, kuruluş tarafından etkilenen ve kuruluşu etkileme potansiyeli olan çevre durumlarını kapsamalıdır. Kuruluşun bağlamı, muhatap olduğu taraflar ile doğal olarak oluşan ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenmektedir. Kuruluşun iç ve dış hususları; kuruluşun kapsamı ve ilgili tarafların ihtiyaç ve beklentileri dikkate alınarak oluşturulur. Bu bağlamda İç ve Dış Hususlar ile risk ve fırsatlar belirlenmiş olup TABL_SY_04_Enerji ve Çevre Risk, Bağlam ve İlgili Tarafların Değerlendirilmesi Dokümanı ve PROS_SVYS_02Kuruluşun Bağlamı ve İlgili Taraflar Prosedürü içinde verilmiştir.

6.2. İlgili Tarafların İhtiyaçlarının ve Beklentilerinin Anlaşılması

Özyeğin Üniversitesi'nde Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi kapsamında ilgili taraflar belirlenmiş olup ilgili tarafların ihtiyaç ve beklentileri ile uygunluk yükümlülükleri düzenli olarak izlenmekte ve gözden geçirilmektedir. Bu kapsamda TABL_SY_04_Enerji ve Çevre Risk, Bağlam ve İlgili Tarafların Değerlendirilmesi Dokümanı ve FORM_SVYS_02 İlgili Tarafların İhtiyaç ve Beklentileri Analizi Formu hazırlanarak dokümanite edilmiştir.

7. DOKÜMANTASYON, DAĞITIM VE REVİZYON

7.1. Yayınlama ve Revizyonlar

Çevre, Enerji ve Su Verimliği Yönetim Planı ekleri ile ve Politika senede en az bir kere gözden geçirilir ve gerekli revizyonlar yapılır ve uygulanır. Aşağıdaki durumlardan biri gerçekleştiğinde ara değerlendirmeler ve revizyonlar yapılır:

- Çevre, Enerji ve Su Verimliği Yönetim Planının uygulanmasını veya içeriğini etkileyecek Üniversite tesislerinde/ yerleşiminde/ sistemlerinde olacak değişikliklerde
- Kullanılan ekipmanlar ve malzemelerindeki değişikliklerde
- Önemli bir olay/kaza gerçekleştiğinde
- Önemli mevzuat değişikliklerinde, iç ve dış denetim sonucu tespit edilen bulgulara

Çevre, Enerji ve Su Verimliği Yönetim Planı ve ek dokümanları gözden geçirilir ve gerekli görülen revizyonlar Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı tarafından ilgili kişilerle görüşülerek yapılır ve güncel dokümanların ilgili kişilere dağıtımı yapılır. Taşeronlar ve ticari faaliyet gösteren firmalar, yapmakta olduğu işlerle ilgili Çevre, Enerji ve Su Verimliği Yönetim Planlarını yukarıdaki durumlar gerçekleştiğinde gözden geçirmeli ve gerekli revizyonları yaparak tekrar Özyeğin Üniversitesi Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanının onayını almak zorundadırlar.

Öğrenciler ile akademik ve idari kadrolar değişen dünya şartları ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda kendi sorumluluk ve görevlerini gözden geçirmeli ve planlardaki değişiklik ihtiyaçlarını Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanına bildirmelidir.

7.2. Dağıtım

Onaylanmış Çevre, Enerji ve Su Verimliği Yönetim Planı ve ek dokümanlarının ilgili kısımları öğrenci/idari veya akademik kadrolara Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı tarafından elektronik olarak dağıtılır. Ayrıca elektronik ortamda tüm dokümanlara ulaşım sağlanır.

7.3. Kayıtlar

Çevre, Enerji ve Su Verimliği Yönetim Planı ve yürürlükteki mevzuat gerekliliklerine uyumu gösterecek her türlü plan, form, rapor gibi kayıtlar ilgili birimler tarafından mevzuatlarda aksi belirtilmediği sürece 10 yıl saklanacaktır.

8. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KÜLTÜRÜ

Oluşturulan Çevre, Enerji ve Su Verimliği Yönetim Sisteminin, öğrenciler, akademik ve idari kadro tarafından benimsenen ve herkesin bu sistemleri yaşamının bir parçası haline getirebileceği bir yapıda olması esastır. Tüm öğrenciler, akademik ve idari kadrolar, üniversite için faaliyet gösteren altyüklenici ve ticari kuruluşların Çevre, Enerji ve Su Verimliği Yönetim Sisteminin önemli bir parçası olduğu unutulmamalı ve herkesin görüşünün alınabileceği sistemler kurulmalı ve görüşler değerlendirilmelidir.

Alınmış tedbirler ve kurallar her bir paydaş grubu için hazırlanmış eğitimlerde paylaşılacaktır. Üniversite için faaliyet gösteren altyüklenici ve ticari kuruluşlar gerekli olması durumunda kendi faaliyetlerine özel

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planlarını yazılı hale getirecektir. Bu tedbirlerin koordine edilme ihtiyacı Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı tarafından değerlendirilecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Özyeğin Üniversitesi Çevre Sürdürülebilirlik kültürünün geliştirilmesi için eğitimler, seminerler, etkinlikler ile bu konudaki çalışmaları destekler ve teşvik eder.

9. ORGANİZASYON YAPISI, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Özyeğin Üniversitesi organizasyonel yapısı organizasyon şeması ile tariflenip tüm idari ve akademik kadrolara duyurulur. Yürürlükteki yasal düzenlemeler göz önünde bulundurularak mevcut organizasyona eklenecek görev ve sorumluluklar belirlenir.

9.1. Liderlik ve Taahhüt

Özyeğin Üniversitesi üst yönetimi; Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin etkinliği ve performansının sürekli iyileştirilmesi için liderlik ve bağlılığını sürekli gösterir. Bu konu ile ilgili sorumluluk alır ve sorumluları belirler. Çevre, Enerji ve Su Verimliliği politikasının ve hedeflerinin oluşturulmasını güvence altına alarak, bunların kuruluşun içeriği ve stratejik yönü ile uyumlu olmasını sağlar. Üst yönetim; kuruluştaki Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sisteminin gereği gibi uygulanacağını, çevre performansının geliştirileceğini ve etkinliğinin sürekli olarak iyileştirilmesi için gerekli çalışmaları yapacağını çevre politikası ile taahhüt etmiştir. Bu taahhüdünü aşağıdaki konuları yaparak kanıtlar;

- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin kapsamı ve sınırlarını oluşturur,
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Politikasının, amaç ve hedeflerin belirlenmesi ve stratejik yön ile uyumlu olmasını sağlar,
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi gereklilikleri ile kuruluş proseslerine entegre olmasını sağlar,
- Faaliyet planlarının onaylanmasını ve uygulanmasını sağlar.
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi için gerekli kaynakları sağlar,
- Etkin Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetiminin önemini ve Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi gerekliliklerine uymayı bildirir, personelle belirli zaman aralıklarında toplantılar düzenler,
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin amaçlanan çıktıları vermesini sağlar,
- Bir çevre ve enerji yönetim ekibinin oluşturulmasını sağlar,
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi etkinliğine ve çevre performansının iyileştirilmesine katkıda bulunacak kişileri yönlendirir ve destekler,
- Liderliklerini kendi sorumluluk alanlarına uyguladıklarını göstermek için diğer ilgili yönetim rollerini destekler,
- Çevre performansının uygun şekilde temsil edilmesini sağlar,
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemini etkileyecek değişiklikleri ve Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi kapsamı ve sınırları içerisindeki çevre performansını belirlemek ve ele almak için süreçlerin kurulmasını ve uygulanmasını sağlar,
- Üniversitenin ihtiyacı olan eğitimli personel, tesis, makine, teçhizat, bilgi, finans gibi kaynakları belirler ve bu kaynakların temin edilmesini sağlar,

- Uyulması gereken yasal şartlar (standart vb.) ve ilgili tarafların şartlarına uygun hizmet verilmesinin önemini ve gereğini vurgular, gerekli olan kaynakları hazır bulundurur.

9.2. Genel Görev ve Sorumluluklar

Tüm çalışanlar ve öğrenciler

- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim planlarını bilmek ve uygulamak,
- Eğitimlere katılmak,
- Gördükleri ve bildikleri olumsuz durumları bildirmek, çözüm önerilerinde bulunmak,
- 3R(Reduce-Reuse-Recycle)(Azalt-Yeniden kullan-Geri dönüştür) yaklaşımıyla oluşan atıkları Atık Yönetim Planına uygun tahsis edilmiş kutulara atmak,
- Doğal kaynakların korunması ile su ve enerji performansını artırmak için alınmış önlemlere uymak ve iyileştirme önerilerinde bulunmak,
- Tehlikeli bir durumla karşılaşıldığında ve/veya kaza oluştuğunda öncelikle kendi sağlığını ve güvenliğini sağlamak, sonrasında ilgililere bilgi vermek,

ile yükümlüdürler.

9.3. Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı Görev ve Sorumlulukları

Özyeğin Üniversitesi Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin kurulması, uygulanması ve iyileştirilmesi ile ilgili uygulamaların ve kuralların takip sorumluluğu vardır. Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin, ISO 14001 Yönetim sistemi Standardı, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı, ISO 46001 Su Verimliliği Yönetim Sistemi Standardı ve yürürlükteki mevzuatlara uygun uygulanması ve iyileştirilmesini sağlamak amacı ile gerekli dokümantasyonun oluşturulmasını ve güncel tutulmasını sağlamak,
- Tüm faaliyetler ve mekanlarla ilgili tehlike belirleme ve risk analizi çalışmalarının planlanması ve gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Yürürlükteki mevzuatları takip ederek faaliyetleri etkileyecek değişiklikler hakkında ilgili birimleri bilgilendirmek ve gerekli tedbirlerin planlanıp uygulanmasını sağlamak,
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin uygulama faaliyetlerinin uygulama ve devamının takibini yapmak, sistemin etkinliğini sağlamak için sistematik denetimler yapmak,
- Dahili sistem denetimlerinin sonuçlarını incelemek, düzeltici / önleyici iyileştirme faaliyetlerini başlatmak ve denetim bulgularının sonuçlarını takip etmek,
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin etkili biçimde yürütülmesi için gereken eğitim ihtiyacını belirlemek ve İnsan Kaynakları/Öğrenci İşleri ile koordineli olarak eğitimleri organize etmek ve eğitim için gerekli dokümantasyonu sağlamak,
- Kaza ve olayların sonrasında düzeltici faaliyetlerin gerekliliğini değerlendirmek,
- Üçüncü taraflardan gelen talep/şikayetleri değerlendirmek, düzeltici faaliyetleri başlatarak takibini yapmak,
- Tutulan kayıtlar, izleme ölçme faaliyetleri sonucunda elde edilen verilerin periyodik analizlerinin yapılmasını sağlayarak hem İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre(HSE) Kuruluna hem de üst yönetime raporlama yapmak,

9.4. HSE Kurulu Görev ve Sorumlulukları

HSE Kurul üyelerinin görev ve sorumlulukları kendilerine tebliğ edilmiştir.

9.5. Laboratuvar Sorumluları Görev ve Sorumlulukları

Laboratuvar Sorumlularının görev ve sorumlulukları kendilerine tebliğ edilmiştir.

9.6. İnsan Kaynakları Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

İnsan Kaynakları Yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Çevre ve enerji yönetimi ile ilgili eğitim ihtiyaçlarını belirlemek,
- Eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak,
- Eğitim sonuçlarını değerlendirmek,
- Çevresel sürdürülebilirlik kültürünün kuruluş içinde yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmak.

9.7. Operasyon Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Satın Alma, İdari İşler, Teknik Hizmetler, Güvenlik, Ulaşım ve Enerji Yöneticilerinin yönetim ve koordinasyonunu yapar.

9.8. Satın Alma Sorumluları Görev ve Sorumlulukları

Satın Alma sorumlularının görev ve sorumlulukları şunlardır:

- İhtiyaç duyulan bir malzeme veya ekipmanın spesifikasyonları belirlenirken çevre ve çalışan sağlığı ile ilgili unsurların dikkate alınmasını sağlamak,
- Malzeme veya hizmet tedarik eden satıcı/altyüklenici/müteahhit/hizmet sağlayıcı firmaların iş sağlığı güvenliği ve çevre kurallarına uyum performansının değerlendirmek,
- Çevresel etkinin azaltılmasına ve enerjinin verimli kullanılmasına katkı sağlayacak ekipman, malzeme veya hizmetleri tercih etmek,
- İhtiyaç duyulan/satın alımı yapılacak kimyasal bir malzeme söz konusu olduğunda bu malzeme seçim aşamasında MGBF (MSDS) nin temin ederek değerlendirilmesini ve tercihin en az etkili olandan yana kullanılması yönünde öneride bulunmak,
- Kimyasal malzeme ile çalışacak personele bu kimyasalın çevre ve çalışan sağlığı üzerindeki etkilerini aktarmak üzere gerekli bilgilendirme/bilinçlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesini sağlamak amacı ile Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı ile koordinasyonda bulunmak,

9.9. İdari İşler Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

İdari İşler yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Atık toplama ve bertaraf kuruluşlarını araştırmak ve anlaşmaların yapılmasını koordine etmek,
- Atık Yönetim Planına uygun toplama kaplarının teminini ve yerleştirilmesini sağlamak,
- Atıkların yetkili kuruluşlara teslimini sağlamak ve kayıtları tutmak,
- Farklı atık tipleri oluştuğunu fark ettiği veya atık yönetim planına uyumsuzluk durumlarını Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanına bildirmek,

- Kiracı, işletme ve altyüklenicilerin atık, su ve enerji gibi çevresel etkilerinin azaltılmasına yönelik uygulamalara yönlendirilmesini sağlamak.

9.10. Teknik Hizmetler Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Teknik Hizmetler yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı, ISO 46001 Su Verimliliği Yönetim Sistemi Standardı ve yürürlükteki mevzuatlara uygun uygulanmasını, planlama maddesi (Standartın Gözden Geçirme Maddeleri) dokümantasyonu ve iyileştirilmesini sağlamak,
- Yeni bina veya tadilatların çevreye duyarlı malzemeler ve yöntemlerle yapılması için tasarım aşamasından başlayarak takibini ve koordinasyonunu sağlamak,
- Acil Durum, Güvenli Yaşam ve Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planları dahilinde, Enerji ve Su ile ilgili mevzuatlar gereği yapılması gereken İzleme Ölçme Faaliyetlerini koordine etmek ve sonuçları gerektiğinde Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı ile paylaşmak,
- Çevresel etkinin, enerji ve su tüketiminin azaltılması için operasyonel prosedürleri geliştirmek ve uygulamak,
- Bakım onarım programlarını planlamak ve yürütmek,
- Enerji verimliliği açısından ekipmanların durumunu kontrol etmek ve iyileştirmek,
- Tedarikçi firmaların atık, su ve enerji gibi çevresel etkilerini minimumda tutmalarını sağlamak,
- Sistem iyileştirme önerilerinde bulunmak.

9.11. Ulaşım Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Ulaşım yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Bireysel vb. araç kullanımlarının yerine toplu taşımayı teşvik edecek düzenlemeler ile karbon emisyonunu azaltıcı önlemler alınmasını sağlamak,
- Araçların bakım ve onarımlarını takip ederek enerji performanslarının yükseltmek ve çevresel etkilerini azaltmak,
- Ulaşım süreçlerinde çevresel performansı artırmaya yönelik yenilikçi projeleri desteklemek.

9.12. Güvenlik Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Güvenlik yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Bireysel vb. araç kullanımlarının yerine toplu taşımayı teşvik edecek düzenlemeler ile karbon emisyonunu azaltıcı önlemler alınmasını sağlamaya destek olmak.
- Ulaşım süreçlerinde çevresel performansı artırmaya yönelik yenilikçi projeleri desteklemek.

9.13. Enerji Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Enerji Yöneticisi görev ve sorumlulukları PROS_TH_02_EMP05_Enerji_Yonetim_Sistemi nde belirtilmiştir.

10. TEDARİKÇİ/ALTYÜKLENİCİ/TİCARİ KURULUŞ/MÜTEAHHİT YÖNETİMİ

10.1. Genel Prensipler

Özyeğin Üniversitesi içinde faaliyet gösterecek tüm altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhitler Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planı ve ekleri ile yürürlükteki mevzuat gerekliliklerine uymak zorundadır. Tüm bu kuruluşlar kendi risk analizlerini yapmak, tedbirlerini planlamak, gerektiğinde kendi Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Planlarını ve Acil Durum Yönetim Planlarını oluşturmak ve bunların koordinasyonu için Özyeğin Üniversitesi Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanının onayına sunmak ve Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanının talimatlarına uymak zorundadır.

Özyeğin Üniversitesi içinde faaliyet gösterecek tüm Tedarikçi/Altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhitler Çevre Koruma, Atık Yönetimi, Su ve Enerji Verimliliği performansları ve uygulamaları bazında seçilir ve değerlendirilir. Bu kuruluşların faaliyetlerinin takibi ilgili birim yöneticilerinin sorumluluğundadır ve FORM_SMP_04_01 Tedarikçi Ön Bilgilendirme ve Taahhüt Formu ve o FORM_SMP_04_02 İSG ve Çevre Şantiye Firma Taahhütnamesi tariflenmiş kurallar uygulanır.

Tedarikçi/Altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhitlere uygulanacak periyodik kontroller ve talep edilecek periyodik kontrol rapor ve kayıtları PLAN_SMP_27 İzleme Ölçme Planında belirtilmiştir.

10.2. Tedarik-Satın Alma

Satın alma ve tedarik süreçlerinde alınacak ürün, hizmet veya malzemenin çevresel boyutları ve etkileri dikkate alınmaktadır. Atık yönetimi ve su tasarrufu açısından değerlendirmeler yapılmaktadır.

Önemli enerji kullanımı üzerine etkisi olan veya olabilecek enerji hizmetlerinde, enerji performansına bakılmakta ve buna göre değerlendirilmektedir. Gerekli durumlarda teknik şartname hazırlanmaktadır.

Ürün, hizmet ve malzeme satın alma süreçlerinde şartnameler ile çevreye olan etkilerin azaltılmasına yönelik hatırlatmalar yapılmaktadır. Sözleşmelere çevresel uygunlukla ilgili maddeler eklenmektedir. Sözleşme ekine konulan FORM_SMP_04_01 Tedarikçi Ön Bilgilendirme ve Taahhüt Formu ile çevresel sürdürülebilirliğe yönelik hassasiyetler ve dikkat edilmesi gerekenler ayrıca bildirilmekte ve tedarikçiden bu yönde taahhüt alınmaktadır.

11. ÇEVRENİN KORUNMASI VE RİSK YÖNETİMİ

Tüm faaliyetleri ve tarafları kapsayacak şekilde, ilgili iş sağlığı, güvenliği, çevre ve enerji yasal mevzuatları göz önünde bulundurularak iş sağlığı, güvenliği ve çevre tehlikeleri belirlenir. Her altyüklenici, idari ve akademik kadrolar ve ticari kuruluşlar tehlikeleri belirlemek ve risk yönetimine katılmakla yükümlüdür. Risk analizlerinin faaliyetler başlamadan yapılmış olması proaktif yaklaşım için önemlidir. Aşağıda belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, işyerinin tamamını veya bir bölümünü etkiliyor olması göz önünde bulundurularak risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenir.

- Taşınma veya binalarda değişiklik yapılması.
- Uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.

- c) Üretim/hizmet yönteminde değişiklikler olması.
- d) İş/Çevre kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.
- e) Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.
- f) Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.
- g) İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

Risk değerlendirmesi yapılırken izlenecek yol, tespit edilen tehlikelerin önceliklendirilmesi ile ilgili metot RAPR_SMP-09 Risk Değerlendirme Raporu' nda verilmiştir.

Tüm idari ve akademik kadrolar ve öğrenciler gördükleri tehlikeli durum ve davranışları Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanın vakit kaybetmeden iletmelidir. Bu iletim için solutioncenter@ozyegin.edu.tr, qhse@ozyegin.edu.tr veya hse@ozyegin.edu.tr mail adresi kullanılabilir.

11.1. Çevre Boyutları

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sistemi kapsamında faaliyet, ürün ve hizmetler ile bunlarla ilişkili çevre boyutları ve çevresel etkileri, yaşam döngüsü yaklaşımıyla değerlendirilmiştir. Bir ürün veya hizmetin yaşam döngüsü aşamaları; hammadde temini, tasarım, üretim, taşıma/sevkiyat, kullanım, yaşam sonu işlemi ve son aşamada elden çıkarmayı içermektedir. Detaylı olarak EMP-04 Çevre Yaşam Döngüsü'nde gösterilmiştir.

Çevre boyutları belirlenirken, var olan ve yeni faaliyet, ürün ve hizmetlerdeki değişiklikler ile acil durumlar dikkate alınmıştır. Doğrudan kontrol edilen çevresel etkilere ilave olarak, üniversitenin etkileyebileceği çevre boyutları olup olmadığıda belirlenmiştir. Bunlar, başkaları tarafından tedarik edilen ürün veya hizmetler ve üniversitenin başkalarına sunduğu hizmetler ile ilgili olabilir.

Aşağıda verilenler gibi faaliyet, ürün ve hizmetler ile ilgili çevre boyutları değerlendirilmiştir.

- a) Tesisleri, prosesleri, ürün ve hizmetlerinin tasarımı ve geliştirilmesi,
- b) Ekstraksiyon dahil hammadde temini,
- c) Depoculuk dahil, operasyonel veya imalat prosesleri,
- d) Tesislerin, operasyonel varlıkların ve alt yapının işletimi ve bakımı,
- e) Çevre performansı ve dış tedarikçi uygulamaları,
- f) Ambalajlama dahil, ürün taşıma ve hizmet sunumu,
- g) Ürünün depolanması ve yaşam sonu işlemi,
- h) Tekrar kullanım, yenileme, geri dönüşüm ve elden çıkarma dahil atık yönetimi.

Çevre boyut ve etkileri detaylı olarak TABL_SY_04_Enerji ve Çevre Risk, Bağlam ve İlgili Taraflar Değerlendirme Dokümanı'nda ele alınmıştır.

11.2. Risk ve Fırsatları Belirleme Faaliyetleri

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi kapsamında iç ve dış hususlar ile ilgili tarafların beklenti ve ihtiyaçları göz önüne alınarak; Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin istenen sonuçlara ulaşması için güvence vermek, olumlu etkileri arttırmak, istenmeyen etkileri önlemek veya azaltmak, sürekli iyileştirmeyi sağlamak için risk ve fırsatlar belirlenmiştir. Risk ve fırsatlar TABL_SY_05 İSG Risk, Bağlam ve İlgili Taraflar Değerlendirme Dokümanı içinde verilmiştir.

12. İLETİŞİM VE FARKINDALIK YÖNETİMİ

12.1. Genel Prensipler

Özyeğin Üniversitesi, faaliyetlerinin tüm paydaşları üzerinde nasıl bir etkisi olabileceğini, bu etkinin kurum tarafından nasıl yönetileceğini paydaşlarına aktarmak ve bu konuda görüşleri elde etmek üzere gerekli organizasyonu oluşturur. Bu organizasyon, ilgili tarafların bilgilendirilmesini ve ilgili taraflardan gelen geri bildirimlerin analiz edilerek gerekli aksiyonlara dönüştürülmesini de içerir.

12.2. 3. Taraflarla İletişim

Özyeğin üniversitesinde Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Politikası web sitesi üzerinden tüm ilgili taraflara duyurulmuştur. Gerçekleştirilen faaliyetler sonucu etrafta yaşayanlara etki edebilecek durumların öngörülmesi halinde Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Yöneticisi ve Bütünleşik İletişim Yöneticisi kişilerle temasa geçerek gerekli bilgilendirmeyi yapar ve kayıtlarını tutar. Çevre Koruma, Atık Yönetimi, Su ve Enerji Verimliliği faaliyetlerimizle ilgili bilgi almak isteyenler olursa Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı ile temasa geçer ve Departman tarafından gerekli bilgilendirme yapılır. Resmi kurumlardan gelen denetçiler Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı koordinasyonunda karşılanır ve denetim belgeleri sunulur. Resmi kurum denetim bulguları SURC_SMP_28_R02 Uygunsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Akış Şemasına uygun ele alınır.

12.3. Farkındalığın Arttırılması

Tüm öğrencilerin, akademik-idari kadroların, altyüklenicilerin ve ziyaretçilerin Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin etkin bir şekilde uygulanmasında üzerlerine düşen görev ve sorumlulukları farkında olmaları amacı ile eğitim programları uygulanır. Ayrıca kampanyalar, posterler ve broşürlerle öğrencilerin, akademik-idari kadroların, altyüklenicilerin ve ziyaretçilerin ve toplumun bilinçlendirilmesine katkıda bulunulur.

12.3.1. Yetkinliğin Tanımlanması

Tüm idari ve akademik kadroların ve altyüklenicilerin yaptıkları işleri Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim prensiplerine ve yürürlükteki mevzuatlara uygun gerçekleştirmeleri için sahip olmaları gereken eğitim, öğretim ve bilgi-becerileri tarif edilmiştir. Bu tarifleme yapacakları işe uygun olarak almaları gereken zorunlu eğitimleri de içerir. Tariflenmiş eğitim, öğretim ve bilgi-becerileri gösterecek kayıtlar ilgili personel dosyalarında ve altyükleniciler için ilgili birim yöneticilerinde saklanır.

12.3.2. Eğitim

Tüm öğrencilerin, akademik-idari kadroların, altyüklenicilerin ve ziyaretçilerin Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin etkin bir şekilde uygulanması amacı ile yürürlükteki mevzuatlara uygun olarak eğitimler Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı ve İnsan Kaynakları Departmanı koordinasyonunda yıllık olarak PLAN_SMP-16 Yıllık Eğitim Planı'nda planlanır. Eğitim planı hazırlanırken çalışanların veya temsilcilerinin görüşleri alınır. İşe yeni alımlarda veya değişen şartlara göre yeni risklerin ortaya çıkması durumunda yıllık eğitim programlarına ilave yapılır. İlgili mevzuatın değişmesi veya çalışma şartlarına bağlı olarak yeni risklerin ortaya çıkması halinde yıllık eğitim programına bağlı kalmaksızın çalışanların uygun eğitim almaları sağlanır. Yıllık eğitim programında,

verilecek eğitimlerin konusu, hangi tarihlerde düzenleneceği, eğitimin süresi, eğitime kimlerin katılacağı, eğitimin hedefi ve amacı hususlarına yer verilir.

Eğitimler sınıf ortamında olabileceği gibi, uygulamalı ve bilgilendirme metinleri ile de olabilir. Gerçekleştirilen tüm eğitimler FORM_SMP-17-Eğitim Katılım Listesi Formu ile kayıt altına alınır. Eğitimler sonunda belge verilmesi durumunda belgelerin orijinali eğitim katılımcısında kopyası ilgili dosyada saklanır.

Eğitimler sonunda eğitimlerin başta planlanan amacı sağlama başarısı Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanının belirleyeceği yöntemle değerlendirilir ve kayıt altına alınır. Bu değerlendirme sonucu gerekli düzenlemeler Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı tarafından belirlenir ve uygulanması sağlanır.

12.3.2.1. Öğrenciler

Yeni öğrenci alımında Oryantasyon eğitimi gerçekleştirilir. Öğrencilerin üniversitede öğrenimlerine devam ettikleri sürece Çevre koruma, atık yönetimi, su ve enerji verimliliği uygulamalarındaki değişiklikler kendilerine mail yoluyla veya duyurularla bildirilir. Farkındalığı arttırmaya ve uygulamaların yaygınlaştırılarak etkinliğinin artırılmasına yönelik etkinlikler, yarışmalar, seminerler ve posterler de kullanılır. Öğrenci kulüplerinin bu kapsamda projeler üretmesi teşvik edilir.

12.3.2.2. Ziyaretçiler

Özyeğin üniversitesini ziyaret eden, etkinliklere katılmak üzere gelen yerli ve yabancı tüm ziyaretçilerin kaydı Güvenlik Birimi tarafından tutulur ve kendilerine ziyaretçi kartı verilir.

12.3.2.3. İdari ve Akademik Kadrolar

İdari ve Akademik kadrolar için işe ilk girişlerde Oryantasyon eğitimi uygulanır ve kayıt altına alınır. Ayrıca çalışmaları süresince oluşturulan PLAN_SMP-16 Yıllık Eğitim Planı'nda belirlenmiş eğitimler gerçekleştirilir ve kayıtları İnsan Kaynakları Departmanı tarafından tutulur. Çevre Koruma, Atık Yönetimi, Su ve Enerji Verimliliği uygulamalarındaki değişiklikler kendilerine mail yoluyla, duyurularla veya toplantılarda bildirilir.

12.3.2.4. Altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhitler

Altyüklenici/Ticari Kuruluşlar/Müteahhitler kendi personellerinin tüm eğitimlerinden sorumludurlar. Bu kuruluşlar yıllık eğitim planlarını yılbaşında ilgili birim yöneticisine sunar. Personelin niteliğini gösteren kayıtlarla gerçekleştirilen eğitim kayıtlarını ve etkinlik değerlendirme kayıtlarını Özyeğin Üniversitesi yetkililerine sunmakla yükümlüdürler. Özyeğin Üniversitesi bu kuruluşlara Çevre Koruma, Atık yönetimi, Su ve Enerji verimliliği ile ilgili eğitim verir ve kayıtlarını tutar. Ayrıca oluşan olay/kazalar sonucu veya üniversitedeki değişiklikler sonucu yeni eğitim ihtiyacı oluşursa bu eğitimler [Sürdürülebilirlik](#), [Güvenli Yaşam](#) ve [Kalite](#) Departmanı ile koordineli planlanır ve uygulanır.

13. ATIK YÖNETİMİ

Özyeğin Üniversitesinde çevre kirliliğinin önlenmesi amacı ile oluşabilecek atık miktarının en aza indirilmesi, oluşan atıkların yeniden kullanımı ve/veya geri dönüşüme kazandırılması esastır.

Atıkların kaynağında azaltılması amacı ile seçilecek malzemeler, sistemler ve yöntemlerde verimlilik artırıcı uygulamalar tercih edilecek, hurda ve fire mümkün olduğunca azaltılacaktır.

Atık Yönetimi, atığın kaynağında azaltılması, sınıflandırılması, geçici depolanması, ara depolanması, taşınması, geri kazanılması, bertarafı, bertaraf işlemleri sonrası kontrolü işlemlerini içerir. Özyeğin Üniversitesinde sıfır atık yaklaşımı esas alınmış olup idari/akademik/sosyal faaliyetler sonucu oluşabilecek atıklar belirlenir ve PLAN_EMP-01 Atık Yönetim Planına uygun şekilde azaltma, ayrıştırma ve geri dönüşüme kazandırma için kurallar uygulanır.

14. ENERJİ YÖNETİMİ

Özyeğin Üniversitesinde enerji verimliliği, tesis altyapısı ve kurgusu ile idari tüm kararların ve son kullanıcı davranışlarının tamamı, planlanmış ve sürekli takip edilen bir enerji yönetim sistemine bağlı olarak devam ettirilir. Bu kapsamda enerji yönetimi konusunda kapsamlı bir yaklaşım benimsemektedir. Bu yaklaşım, enerji verimliliği, tesis altyapısı ve yönetimini içerir. Üniversite, enerji kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır, yenilenebilir ve alternatif enerji kaynaklarına ilgi gösterir, atık enerjileri geri kazanır ve enerji kayıplarını minimize eder. Ayrıca, teknolojik gelişmeleri takip ederek, enerji verimli teknolojilere odaklanır. Yeni yatırım ve iyileştirme projelerinde enerji performansı ve çevreci yaklaşım her zaman ön plandadır.

EnPG ve EnRÇ Metodolojisi: Kuruluş, enerji performansını izlemek için uygun EnPG'leri belirler. Belirlenen EnPG'ler, enerji performansındaki değişimi sağlıklı görebilmek amacıyla ISO 50006 standardına uygun olarak ilgili değişkenlere (derece-gün değerleri, kampüs doluluk oranı vb.) göre normalleştirilir. EnRÇ verileri, normalleştirilmiş koşullar altında EnPG değerleri ile kıyaslanarak performans iyileşmesi raporlanır.

ÖEK Belirleme Kriterleri: Kuruluş, enerji tüketiminin %5'inden fazlasını oluşturan sistemleri "Önemli Enerji Kullanımı" (ÖEK) olarak tanımlar.

Enerji Verisi Toplama Planı: Enerji performansını izlemek için hangi verilerin (tüketim, değişkenler, statik faktörler) hangi sıklıkla, hangi yöntemle (sayaç, fatura vb.) toplanacağı ve ölçüm cihazlarının kalibrasyon durumunu içeren bir plan oluşturulur ve sürdürülür.

Enerji yönetimiyle ilgili PROS_TH_02_EMP05_ Enerji Yönetim Sistemi Prosedürü' nde detaylı bilgi verilmiştir.

Tüm idari/akademik kadroların ve öğrencilerin enerji verimliliğinin sağlanması ve çevrenin korunması amacı ile uyması gereken kurallar KLVZ_EMP_02 Kampüs Enerji ve Su Kaynakları Kullanım Kılavuzu' nda anlatılmıştır.

15. SU YÖNETİMİ

Özyeğin Üniversitesi, su tüketiminin azaltılması ve yeniden kullanılmasını benimser. Su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilirliğini sağlamak için sürekli iyileştirme yaklaşımıyla su tüketimi izlenmekte, raporlanmakta, azaltılması için çalışmalar yapılmaktadır. Su verimliliğinin ve performansının iyileştirilmesi, yenilikçi teknolojilere yönelerek yaşam döngüsü boyunca suyla ilgili çevresel etkilerin en aza indirilmesi hedeflenmektedir. İçme suyunu, teknolojik çözümlerden de faydalanarak temin edecektir. Su yönetimiyle ilgili PROS.SVYS.04 Su yönetimi Planlama Prosedürü'nde detaylı bilgi verilmiştir.

Tüm idari/akademik kadroların ve öğrencilerin Enerji verimliliğinin sağlanması ve çevrenin korunması amacı ile uyması gereken kurallar KLVZ_EMP_02 Kampüs Enerji ve Su Kaynakları Kullanım Kılavuzu'nda anlatılmıştır.

16. KAZA OLAY YÖNETİMİ

Gerçekleştirilmiş tehlike tanımlama ve risk analiz çalışmalarını zenginleştirmek, potansiyel kaza/acil durum noktalarını tespit edebilmek, gerekli düzeltici ve önleyici tedbirlerin planlanmasını sağlamak amacı ile tüm görülen tehlikeli durum/davranışın, kıl payı atlatılan olayların ve kazaların Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanına bildirim esastır.

Çevreye olumsuz etkisi olabilecek malzemelerin taşınması, depolanması ve kullanımı sırasında olabilecek dökülme, saçılma ve sızıntılara karşı önlemler alınacaktır.

Tehlikeli durum/davranış, kıl payı atlatılan olaylar solutioncenter@ozyegin.edu.tr, qhse@ozyegin.edu.tr veya hse@ozyegin.edu.tr mail adresine bildirilmelidir. Yapılan bildirimler Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı tarafından değerlendirilir, analiz yapılır ve raporlanır. Bu veriler risk analizlerinin güncellenmesinde ve HSE yönetim performansının değerlendirilmesinde de kullanılır.

Acil durum kapsamına girecek olaylardaki tüm kurallar ERP-Acil Durum Yönetim Planı'nda tarif edilmiştir.

17. SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİKLİK YÖNETİMİ

Özyeğin Üniversitesi, kurulu süreçleri ve hizmetlerini etkileyebilecek olası değişikliklerin uygulanmasından önce Çevre performansını güvence altına alacak düzenlemeleri tehlike belirleme ve risk analizi yoluyla belirler ve gecikmeksizin devreye alır. Üniversite işleyişinde, yerleşiminde ve ilgili faaliyetlerinde oluşan değişiklikler nedeniyle artık ihtiyaç duyulmayan ya da etkisizleşen risk kontrollerini sonlandırmak veya yeniden düzenlemek için Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı ve ilgili birim yöneticisinin ortak sorumluluğundadır.

18. ÇEVRE PERFORMANSININ İZLENMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ

Çevre açısından süreçlerin ve yönetim sisteminin performansını izlemek ve iyileştirmek amacı ile aşağıdaki araçlar öngörülmüştür. Bu araçların uygulanmasında yürürlükteki mevzuat gereklilikleri temel alınır. Performansın izlenmesi için kayıtların oluşturulması ve değerlendirilmesi ve iyileştirme önerilerinde bulunmak tüm çalışanların ortak sorumluluğudur.

18.1. Yasal Düzenlemelerin Takibi ve Uyum Değerlendirmesi

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi yürürlükteki yasal düzenlemeler temel alınarak kurulmuştur. Yürürlükteki yasal düzenlemelerin takibi, temini, incelenmesi, uyum açısından değerlendirilmesi ve uyum için yapılması gerekenlerin planlanıp takibi LIST_SMP_26_02 Çevre Yasal Mevzuat Uyum Listesi, LIST_SMP_26_03 Enerji Yasal Mevzuat Uyum Listesi ve LIST_SVYS_01 Yasal Şartlar ve Uygunluk Değerlendirme Listesi'nde tarif edilmiştir.

18.2. İzleme Ölçme

18.2.1. İzleme Ölçme Faaliyetleri

Çevre açısından süreçlerin ve yönetim sisteminin performansını izlemek ve uyumu değerlendirmek amacı ile periyodik ölçüm, test gibi faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu faaliyetlerin planlamasında gerçekleştirilmiş olan risk yönetim çalışmaları ve yürürlükteki yasal düzenlemeler dikkate alınır ve tüm paydaşların faaliyetleri dahil edilir. Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite yöneticisi, ilgili birim yöneticisi ile her yılbaşında gerçekleştirilecek izleme ölçme faaliyetlerini PLAN_SMP_27 İzleme Ölçme Planı ile planlar ve sonuçlarının takibini yapar. Uygun olmayan bir sonuçla karşılaşıldığında yapılacaklar SURC_SMP_28 Uygunsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Akış Şeması'ndaki kurallar çerçevesinde ele alınır.

18.2.2. İzleme Ölçme Cihazları

Çevre açısından süreçlerin ve yönetim sisteminin performansını izlemek ve uyumu değerlendirmek amacı ile yapılacak olan ölçüm ve testlerde kullanılacak ekipman ve cihazların ölçüm sonuçlarının güvence altına alınması amacı ile izleme, ölçüm ve test ekipmanları kontrol edilir, doğrulanır ve kalibre edilir. Kontrol kayıtları ve kalibrasyon sonuçları ilgili birim yöneticileri tarafından tutulur ve bir nüshası Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanına verilir. Kalibrasyon kapsamı ve süresi Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite yöneticisi ve ilgili birim yöneticisi tarafından ekipmanın kullanım amacına ve daha önceki kalibrasyon sonuçlarına dayalı olarak belirlenir. Taşeronların cihazlarının kalibrasyonu bu sisteme dahil edilmiştir. Kalibrasyon süreleri LIST_SMP_29 Ölçüm, Test ve Deney Cihazları Listesi kullanılarak planlanır ve takip edilir.

18.2.3. Performans Doğrulama

Önemli Enerji Kullanımlarını (ÖEK) etkileyen büyük çaplı iyileştirme faaliyetlerinin sonuçları, ISO 50015 standardı uyarınca tarafsızlık ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde doğrulanır ve yönetim gözden geçirme toplantılarında performans kanıtı olarak sunulur.

18.3. Periyodik Kontroller

Kullanılan makine, ekipman ve tesislerin bakımı planlanır, uygulanır ve bununla ilgili olarak kayıtlar tutulur. Bakım dönemleri iş koşullarına, iklime ve üreticinin tavsiyelerine dayalı olarak belirlenir. Bozukluklar ve arızalar, daha ileri değerlendirme ve analiz için kaydedilir.

18.4. Kontrol ve Denetimler

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemi gerekliliklerinin uygulamalarının değerlendirilmesi için kontroller ve denetimler gerçekleştirilir. Kontrollerin ve denetimlerin kapsamı ve sıklığı yapılan işin boyutuna, risklerine bağlı olarak belirlenir. Kontrol ve denetim sonuçları Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı tarafından değerlendirilir, analiz edilir ve raporlanır.

18.4.1. Kontroller

Tarif edilmiş kurallara uyulduğunu, tehlikelerin görüldüğünü ve önlendiğini güvence altına almak ve gözden kaçmış tehlikeleri tespit etmek için Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite yöneticisi veya atayacağı kişi FORM_SMP_30 Mekan/Uygulama Kontrol Listesi ile periyodik mekan/uygulama kontrolleri yapar. Tespit edilen uygunsuzluklar ilgililere tedbir alınması için bildirilir ve Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Departmanı tarafından Solution Center ile kayıt altına alınarak takip edilir.

18.4.2. Denetimler

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin, ISO 14001 Çevre, ISO 50001, ISO 46001 Su Verimliliği Yönetim Sistemi Standartları ve yürürlükteki yasal düzenlemelere uygunluğu, yeterliliği ve etkinliğini değerlendirmek amacı ile sistem denetimleri planlanır, uygulanır ve bulguları takip edilir.

Üniversitemizde gerçekleştirilecek teknik enerji etütleri ve denetimleri, ISO 50002 standardının gerekliliklerine (planlama, veri toplama, saha çalışması ve analiz) uygun olarak yürütülür. Denetim raporları, finansal ve teknik açıdan önceliklendirilmiş enerji tasarrufu fırsatlarını içerecek şekilde düzenlenir.

18.5. Uygunsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri

Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sistemini sürekli iyileştirme taahhüdünden yola çıkarak gerçekleşen olaylar, kazalar, şikayetler, denetimler ve kontroller, gözlemler ve izleme ölçme faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan iyileştirme fırsatları değerlendirilir ve gerekli faaliyetler planlanır. Tespit edilen uygunsuzluğun veya iyileştirme fırsatının bildirimi, kayıt altına alınması, değerlendirilmesi ve düzeltici-önleyici faaliyetlerin tespiti ve planlanması, uygulanması ve etkinliğinin değerlendirilmesi ile ilgili izlenecek yol SURC_SMP_28_Uygunsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Akış Şeması ve eklerinde tarif edilmiştir.

18.6. Performans Göstergeleri, Kayıtların Saklanması ve Raporlama

Özyeğin Üniversitesi, hem süreçlerinin Çevre, Enerji ve Su performansını, hem de Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim Sisteminin performansını izlemek ve sürekli iyileştirmek amacıyla performans göstergeleri geliştirir, izler ve performansı iyileştirmeyi amaçlar. Performans göstergeleri belirlenirken yürürlükteki yasal düzenlemeler ve yönetim tarafından belirlenmiş genel hedefler temel alınır. Genel hedeflerin ölçülebilir alt hedefleri ve bunlara ulaşma durumunu takip etmeye yarayacak göstergeler ile takip ve raporlama sorumluları TABL_SMP_34 Hedefler ve Performans Göstergeleri Tablosunda tanımlanmıştır.

19. YÖNETİM GÖZDEN GEÇİRME VE YÖNETİM PROGRAMLARI

Rektör, Yönetim Temsilcisi, Sürdürülebilirlik, Güvenli Yaşam ve Kalite Yöneticisi, Enerji Yöneticisi ve ilgili birim yöneticilerinin katılımı ile yılda en az 1 kere yönetim gözden geçirme toplantıları gerçekleştirilir. Bu toplantılar öncesinde o dönemde elde edilen tüm veriler raporlanır.

Rapor içeriği ve toplantı gündemi asgari aşağıdaki konuları içerir:

1. Önceki yönetim gözden geçirme toplantısı sonuçlarının değerlendirilmesi,
2. Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sistemi ile ilgili dış ve iç hususlardaki değişiklikler,
  - İlgili tarafların ihtiyaç ve beklentileri,
  - Yasal şartlar ve diğer şartlar,
  - Risk ve fırsatlar,
  - Önemli çevre boyutları,
3. Çevre, Enerji ve Su Verimliliği politikası ve bunların hedeflerine ulaşma derecesi,
4. Aşağıdakilerle ilgili eğilimler dahil, kuruluşun çevre performansı hakkında bilgi:
  - Olaylar, uygunsuzluklar, düzeltici faaliyetler ve sürekli iyileştirme,
  - İzleme ve ölçme sonuçları,
  - Yasal şartlar ve diğer şartlara uygunluğu değerlendirme sonuçları,
  - Tetkik sonuçları,
  - Danışma ve çalışanların katılımı,
  - Risk ve fırsatlar,
  - Amaçlar ve enerji hedeflerinin ne düzeyde karşılandığı,
  - EnPG'ler dâhil, izleme ve ölçme sonuçlarına göre enerji performansı ve enerji performans iyileştirilmesi, (Bu göstergelerin doğruluğu, değişkenlerdeki büyük kaymalar (kampüs yapısındaki köklü değişiklikler vb.) durumunda gözden geçirilir ve gerekiyorsa EnRÇ verileri güncellenir.)
  - SuPG'ler dahil, izleme ve ölçme sonuçlarına göre su performansı ve su performans iyileştirilmesi,
  - Faaliyet planlarının durumu,
5. Etkin bir Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sisteminin sürekliliği için kaynakların yeterliliği,
6. İlgili taraflarla iletişim,
7. Sürekli iyileştirme için fırsatlar,
8. Öneriler,

Yönetimin gözden geçirmesine ait çıktılar aşağıdakilerle ilgili kararları içerir;

- Amaçlanan çıktılara erişmede Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sisteminin uygunluğu, yeterliliği ve etkinliğinin sürekliliği,
- Sürekli iyileştirme fırsatları,
- Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sistemine olan herhangi bir değişiklik ihtiyacı,

Genel

- İhtiyaç duyulan kaynaklar,
- EnPG(ler) veya EnRÇ(ler),
- SuPG,
- Çevre amaçlarına ulaşılmadığında, gerektiğinde yapılacak faaliyetler,
- Diğer iş prosesleri ile Çevre, Enerji ve Su Verimliliği Yönetim sisteminin entegrasyonun geliştirilmesi için fırsatlar,
- Kuruluşun stratejik yönü ile ilgili çıkarımlar,
- Yetkinlik, farkındalık ve iletişimin artırılması,

Üst yönetim yönetimin gözden geçirmesine ait ilgili çıktıları çalışanlara ve çalışan temsilcilerine iletilmektedir.

Yönetim Gözden geçirme toplantıları sonucu alınan kararlar, hedeflere ulaşmak için yapılması gerekenler, gerekli kaynak ve sorumluluklarla birlikte toplantı tutanağı ile kayıt altına alınır ve takip edilir.

REFERANSLAR

- POLI_EMP_01_Ozyegin_Universitesi_Cevre_Enerji_ve_Su_Verimliliği_Politikasi_Surum8.pdf
- POLI_EMP_01_Özyeğin University Environmental, Energy, and Water Efficiency Policy_Version8.pdf
- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı
- ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardı
- ISO 45001 İSG Yönetim Sistemi Standardı
- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı
- ISO 46001 Su Verimliliği Yönetim Sistemi Standardı
- ISO 50006 Energy performance indicators and energy baselines
- ISO 50015 Measurement and verification of energy performance
- ISO 50002 Energy audits
- PROS_SVYS_01 Kapsam ve Sınırlar Prosedürü.pdf
- PROS_SVYS_02Kuruluşun Bağlamı ve İlgili Taraflar Prosedürü_Surum2.pdf
- PROS_SVYS_03 Risk ve Fırsat Yönetim Prosedürü.pdf
- PROS_SVYS_04 Su Yönetimi Planlama Prosedürü.pdf
- PLAN_SMP_R02 Güvenli Yaşam Yönetim Planı (imzalı).pdf
- PLAN_ERP-00_R02 Acil Durum Yönetim Planı (imzalı).pdf

EKLER

Yasal Saklanması Gereken Dokümanlar:

- PLAN_EMP_02 Cevre Yönetim Planı_Surum5_12.06.2024_imzali.pdf
- PLAN_EMP_02 Environmental Management Plan_Version5_12.06.2024.pdf
- PLAN_EMP_01 Atık Yönetim Planı_Surum3.xlsx
- SURC_EMP_05 Enerji Yönetim Süreci Gorsel Akis Semasi.pdf
- SURC_EMP_04 Çevre Yaşam Döngüsü Görsel Akış Şeması_Surum2.XLSX
- KLVZ_EMP_02 Kampus Enerji ve Su Kaynaklari Kullanım Kilavuzu_Surum2.pdf
- TABL_EMP_05_02 Enerji Gözden Geçirme 02.2024.xlsx
- TABL_SVYS_01 Su Yönetim Ekibi Yeterlilik Tablosu.pdf

- TABL_SVYS_02 Risk ve Fırsat Değerlendirme Tablosu.xlsx
- TABL_SVYS_03 Performans Göstergeleri, Tüketimler, ÖSK.xlsx
- PLAN_SVYS_01 Su, Amaç, Hedefleri ve Su Verimliliği Eylem Planı.xlsx
- SURC_SVYS_01 Su Yönetim Sistemi Süreç Akış Şeması.pdf
- DDOK_SVYS_01 SWOT Analizi.xlsx
- DDOK_SVYS_02 Su Verimliliği Yönetim Sistemi Görev Tanımları_Surum2.pdf
- FORM_SVYS_02 İlgili Tarafların İhtiyaç ve Beklentileri Analizi Formu.pdf
- LIST_SVYS_01 Yasal Şartlar ve Uygunluk Değerlendirme Listesi_Sürüm 2.xlsx
- LIST_SVYS_02 46001 İç Denetim Soru Listesi.pdf
- LIST_SVYS_03 Su Yönetimi Sistemi Dokümanları Saklama Listesi.pdf
- TABL_SMP_34 Hedef ve Performans Tablosu_Surum7.pdf
- PLAN_SMP_27 İzleme Ölçme Planı_Surum6.pdf

----- son -----